

SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	12. X 2015. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	15-1/15-1/6
VEZA:	
EPA:	905 XXV
SKRACENICA:	PRILOG:

BR/A022/15

SKUPŠTINA CRNE GORE
Predsjedniku Skupštine
N/r g-dina Ranka Krivokapića

Podgorica, 12. oktobar 2015. godine

U skladu sa članom 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na **Predlog zakona o energetici** podnosim sljedeće amandmane:

AMANDMAN I

U članu 64 Predloga zakona poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

„(2) troškovi gubitaka koje će odobriti Agencija, iz stava 1 ovog člana, neće prelaziti stopu prosječnog nivoa troškova gubitaka koji se izračunavaju u odnosu na sve zemlje članice Evropske unije“.

Stavovi 2,3,4,5,6 postaju stavovi 3,4,5,6,7.

OBRAZLOŽENJE

Amandmanom se maksimalna stopa troškova gubitaka, koji će biti odobreni energetskom subjektu, vezuje za prosječnu stopu gubitaka koja važi za članice Evropske unije. Predloženo rješenje je jedino pravedno u odnosu na krajnje potrošače, koji godinama preko računa za struju plaćaju ogromne tehničke gubitke Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, iako energetska kompanija nije dovoljno ulagala u razvoj elektrodistributivne mreže i na taj način smanjila nivo ukupnih gubitaka.

Prema odlukama Regulatorne agencije za energetiku dozvoljena stopa gubitaka u distributivnom sistemu, koju plaćaju potrošači, je 9 odsto, odnosno u trogodišnjem regulatornom periodu 2012-2015. godina Elektroprivredi Crne Gore je odobren trošak po osnovu gubitaka u iznosu od 24,7 miliona eura. U istom periodu Elektroprivreda Crne Gore je značajno podbacila sa investiranjem u razvoj distributivne mreže, pa je time neopravdano da i dalje na teret potrošača ostvaruje ogroman prihod po tom osnovu.

Stoga se ovim amandmanom predlaže pravednije rješenje za krajnje potrošače električne energije.

AMANDMAN II

U članu 78 stav 6 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Članom 78, koji se odnosi na energetske dozvole, stavom 6 propisano je da na osnovu izdate energetske dozvole Vlada donosi odluku o davanju na korišćenje državne imovine, na osnovu koje se zaključuje ugovor.

Amandmanom se predlaže brisanje prednje navedenog stava, jer je ovo rješenje u koliziji sa Zakonom o državnoj imovini, koji nigdje ne definiše da Vlada može na osnovu energetske dozvole donijeti odluku o davanju na korišćenje državne imovine.

AMANDMAN III

U članu 83 u stavu 5 tačka 1 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Član 83 odnosi se na obavezu investitora za izgradnju, odnosno značajnu rekonstrukciju termoenergetskog postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskog postrojenja ili sistema za daljinsko grijanje i/ili hlađenje da izradi analizu isplativosti investicije. Tačkom 5 stavom 1 propisano je da analiza isplativosti rada postrojenja nije obavezna za: „postrojenja za proizvodnju električne energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1.500 radnih sati godišnje, prosječno u periodu od pet godina“.

Amandmanom se predlaže brisanje prednje navedenog stava, jer je potpuno neprihvatljivo izuzimanje od obaveze investitora da radi analizu isplativosti u odnosu na bilo koje postrojenje.

AMANDMAN IV

U članu 83 u stavu 6 riječi: „prelazi 50%“ mijenjaju se u riječi: „prelazi 30%“.

OBRAZLOŽENJE

Članom 83 stavom 6 propisano je da se značajnom rekonstrukcijom energetskih objekata, a u vezi obaveze investitora da izradi studiju isplativosti, smatra rekonstrukcija čija vrijednost prelazi 50 odsto investicionih troškova za izgradnju novog postrojenja iste snage.

Amandmanom se predlaže da to bude procenat od 30 odsto, jer predloženi prag od 50 odsto nije adekvatan i suviše je visok.

AMANDMAN V

U članu 85 u stavu 2 tačka 3 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Članom 85 propisane su djelatnosti od javnog interesa, dok je stavom 2 tačkom 3 definisano da energetski subjekti koji vrše te djelatnosti su dužni da, u cilju ostvarivanja javnog interesa i radi snabdijevanja na siguran, bezbjedan, pouzdan i kvalitetan način, u skladu sa energetskim bilansom, „obezbjeduju energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima električne energije i gasa“.

Amandmanom se predlaže brisanje gore navedene tačke iz razloga što je potpuno neopravdano zakonom definisati kao javni interes obezbjeđenje energije za pokrivanje gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima električne energije i gasa. Pitanje gubitaka u prenosnim i distributivnim sistemima najviše je pitanje modernizacije energetskih kompanija i adekvatnih ulaganja da se ti gubici snize na prihvatljiv nivo, te je s tim u vezi potpuno neopravdano obezbjeđenje električne energije za njihovo pokrivanje definisati kao javni interes.

AMANDMAN VI

U članu 136 stav 3 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Članom 136 definisana je nezavisnost operatora distributivnog sistema električne energije koji je dio vertikalno integrisanog subjekta, a stavom 3 je propisano da se „nezavisnost operatora ne odnosi na pravo matičnog duštva vertikalno integrisanog subjekta da operatoru odobrava godišnji finansijski plan i postavlja granice zaduživanja“.

Amandmanom se predlaže brisanje pomenutog stava jer se na taj način ne postiže suštinska nezavisnost.

AMANDMAN VII

U članu 149 u stavu 6 riječ: „pet“ zamjenjuje se riječju: „deset“.

OBRAZLOŽENJE

Članom 149, koji se odnosi na obaveze i odgovornosti operatora sistema za skladištenje gasa, stavom šest propisano je da se informacije o operatorima distributivnih sistema, operatoru prenosnog sistema ili drugim subjektima za gas čuvaju pet godina.

Amandmanom se predlaže da taj rok bude deset godina, jer je period od pet godina suviše kratak, naročito kada se imaju u vidu značaj oblast gase u energetskom sektoru.

AMANDMAN VIII

U članu 164 stav 3 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Članom 164 definisana je nezavisnost operatora distributivnog sistema gase koji je dio vertikalno integrisanog subjekta, a stavom 3 je propisano da se „nezavisnost ne odnosi na pravo matičnog duštva vertikalno integrisanog subjekta da operatoru odobrava godišnji finansijski plan i postavlja granice zaduživanja“.

Amandmanom se predlaže brisanje pomenutog stava jer se na taj način ne postiže suštinska nezavisnost.

AMANDMAN IX

U članu 166 stav 2 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Članom 166 definisana je nezavisnost operatora sistema za skladištenje gase koji je dio vertikalno integrisanog subjekta, a stavom 2 je propisano da se „nezavisnost ne odnosi na pravo matičnog duštva vertikalno integrisanog subjekta da operatoru sistema odobrava godišnji finansijski plan i određuje granice zaduženosti kao i na zahtjeve u pogledu povrata na sredstva“.

Amandmanom se predlaže brisanje pomenutog stava jer se na taj način ne postiže suštinska nezavisnost.

AMANDMAN X

U članu 174 stav 3 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Član 174 odnosi se na obaveze operatora prilikom izdavanja saglasnosti za priključenje na prenosni sistem, dok je stavom 3 propisano: „Operator prenosnog sistema električne energije ili gasa nema pravo da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za priključenje novog objekta za proizvodnju električne energije, sistema za skladištenje, postrojenja za TPG ili regasifikaciju, kao i velikog industrijskog kupca, po osnovu budućih ograničenja raspoloživih kapaciteta sistema ili po osnovu mogućih troškova koji se odnose na neophodno povećanje kapaciteta sistema“.

Amandmanom se predlaže brisanje pomenutog stava, jer je neopravdano obavezivati operatora prenosnog sistema na dodatne troškove, kada je izvjesno da će doći do povećanja kapaciteta sistema, posebno što se izgradnja novih energetskih objekata mora potpuno realno planirati, a što mora biti praćeno odgovarajućim razvojem prenosnog i distributivnog sistema.

AMANDMAN XI

U članu 177 stav 3 briše se.

OBRAZLOŽENJE

Član 177 odnosi se na ugovor o priključenju na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa. Stavom 3 je propisano da se za interkonektore električne energije koji se grade u skladu sa potvrđenim međudržavnim ugovorima ili ako se ugovor zaključuje za već priključene interkonektore, ugovorom o priključenju može se predvidjeti oslobođanje od obaveze plaćanja naknade za priključenje ili za povećanje priključne snage.

Amandmanom se predlaže brisanje prednje navedenog stava, jer može narušavati konkurenčiju na tržištu.

AMANDMAN XII

U članu 215 u stavu 5 riječi „i drugim državama“ brišu se.

OBRAZLOŽENJE

Član 215 odnosi se na strateške rezerve nafte i/ili naftnih derivata, kojim se definiše obaveza da moraju biti jednake devedesetodnevnoj prosječnoj potrošnji u prethodnoj godini u Crnoj Gori.

Članom 5 propisano je: „za skladištenje strateških rezervi nafte i/ili naftnih derivata iz stava 1 ovog člana mogu da se koriste skladišni kapaciteti u Crnoj Gori i drugim državama“.

Amandmanom se predlaže brisanje riječi „i drugim državama“, jer je nedopustivo da se omogući da strateške rezerve ne budu skladištene isključivo u Crnoj Gori. Ukoliko bi se skladištenje omogućilo u drugim državama, to suštinski znači da se i ne radi o rezervama koje, shodno evropskim direktivama, moraju biti obezbijedene i odgovarati tromjesečnom nivou ukupne potrošnje nafte i/ili naftnih derivata.

AMANDMAN XIII

U članu 227 u stavu 1 riječi: „osim pravila iz člana 43 stav 5 tačka 3 ovog zakona koja je dužna da utvrdi u roku od dvije godine, od dana stupanja na snagu ovog zakona“ brišu se.

OBRAZLOŽENJE

Član 43 stav 5 tačka 3 odnosi se na pravila koja se tiču kvaliteta napona električne energije koje donosi Regulatorna agencija za energetiku. Potpuno je neopravdano da se Agenciji omogućava rok od čak dvije godine da izradi ova pravila, od dana stupanja na snagu novog zakona o energetici, posebno kada se ima u vidu da je postojeći kvalitet napona električne energije za potrošače veoma loš, pa je tim prije potrebno što prije donijeti ta pravila. Stoga se amandmanom predlaže brisanje prednje citiranih riječi u članu 227, stavu 1 Predloga zakona, što će podrazumijevati da Agenciji ostaje rok od godinu dana od usvajanja novog zakona da doneše potrebna pravila, a što je svakako primjereniji rok.

AMANDMAN XIV

U članu 227 u stavu 3 riječ: „tri“ zamjenjuje se riječju: „jedne“.

OBRAZLOŽENJE

Član 43 stav 5 tačka 4 odnosi se na obavezu finansijsku kompenzaciju energetskih subjekata koju su dužni da platе zbog neispunjerenja propisanog minimuma kvaliteta snabdijevanja. Predloženi rok da odredba počne sa primjenom tri godine od dana stupanja na snagu novog zakona o energetici, je pretjerana, pa se amandmanom predlaže da to bude godina dana od stupanja na snagu novog zakona, što je svakako optimalniji rok.

AMANDMAN XV

U članu 248 u stavu 1 u tački 1 riječi: „od 7%“ zamjenjuju se riječima: „od 1%“, i riječi: „od 6%“ zamjenjuju se riječima: „od 1%“.

OBRAZLOŽENJE

Članom 248 stavom 1 je propisano da snabdjevač nakon 01. januara 2017. godine može mijenjati cijene za domaćinstva i male kupce koji ne pripadaju kategoriji domaćinstva u skladu sa promjenama cijena na tržištu uz sledeća ograničenja: 1) po osnovu povećanja cijene električne energije, cijene za krajnje kupce se ne mogu povećati za više od 7% godišnje u 2017. godini i ne više od 6% godišnje za naredne godine.

Amandmanom se, u cilju zaštite domaćinstava u Crnoj Gori, a kada se uzme u obzir da je indikativno da će u narednim godinama uopšte zaživjeti liberalizacija tržišta električne energije u Crnoj Gori, predlaže da taj procenat godišnje ne može biti veći od 1 odsto.

POSLANIK:

mf/Dritan Abazović
